

Hírek a világból

Máthé Csabáné dr., Lázár Károly

Napirenden a munkások helyzete Távol-Keleten

A *Clean Clothes* kampány (CCC) felhívta az ismert márkákat, köztük a H&M, a Gap, a Levi's és az Inditex vezetőit biztosítsanak legalább 177 dollár havibért, és ezzel tegyék meg az első lépést afelé, hogy a megélhetést biztosító béreket fizessenek a termékeiket gyártó munkásoknak. A CCC és más emberjogi szervezetek kiállnak amellett, hogy a szakszervezeti törvényt ne fogadják el a civil szervezetekkel és a szakszervezetekkel történő valódi érdemi tárgyalások nélkül. Első lépésként a minimálbért 2016. januártól 140 dollárra emelték.

Hasonlóan nehéz körülmények között élnek a munkások Mianmarban, ahol pedig jelentős beruházásokat eszközöltek a nagy márkák. A textilgyárak munkásai annak ellenére beleragadnak a szegénységbe, hogy hat napon keresztül napi 11 órát is dolgoznak.

Svéd kötöttáru gyárat vásárolt fel egy litván kötöttáru gyár

A litván Omniteksas cég (Kaunas) megvásárolta a svéd Eiser körkötő üzemét. A 300 fős litván cég Litvánia egyik legnagyobb körkötött kelmét és kötött ruházatot előállító cége, amely 1928-ig visszamenő hagyománnyal rendelkezik. Saját márkáüzleteik vannak Litvánia nagyvárosaiban, online boltot üzemeltetnek, és több európai országba exportálnak. Várakozásaik szerint a megvásárolt cég segíteni fog a cég piaci pozíciójának erősítését a skandináv piacon. A litván cég képviselői irodát létesített Svédországban.

Új tűzvédelmi specifikációt fogadott el az Európai Unió a vasúti kocsikban használt textíliákra

2015 novemberében tartották a Railways Interior Expo 2015 kiállítást Prágában. A vásár kísérőprogramjaként konferenciát szenteltek a 2013-ban elfogadott EU EN 45545-2 számú tűzvédelmi szabvány kiegészítésének. Ez a szabvány a vasúti kocsik belsejében használt anyagok tűzzel szembeni viselkedésével kapcsolatos követelményeket foglalja össze. Ez

a szabvány szigorúbb a tagállamok nemzeti szabványainál, mert több tesztet ír elő. A kiegészítéssel együtt érvényes szabvány 2015. január 1-jétől kötelező lesz, a nemzeti szabványok helyére lép.

Légzsák hulladékokat recikláló üzem épít Lengyelországban a Solvay

Az Európai Unió Life+ programja keretében támogatja a Solvay cég Move4Earth nevű projektjét, amelynek célja a poliamid 6.6 műszaki textilhulladékok, főleg a légzsákhulladékok újrahasznosítását. A hulladékból jó minőségű PA 6.6 granulátum előállítási technológiáját dolgozták ki. A Solvay az eredményeket felhasználva

ipari méretű gyártó üzemét épít a lengyelországi Gorzówban. Az üzem 2016-ban indul.

Forrás: textilemedia.com
(mk)

Új, „zöldebb” és olcsóbb technológiák a PLA előállítására

A leuveni (Hollandia) *Centre for Surface Chemistry and Catalysis* intézetben egyszerűbb, hulladékmentes eljárást dolgoztak ki a polilaktid (politejsav) előállítására. A polilaktid tejsav-polimerizátumból készített szál, lényegében az első olyan szintetikus szál, amely száz százalékan megújuló nyersanyagból készül. A tejsavból készült polimer neve *Nature Works*, amit az amerikai Cargill Dow, újabb nevén a NatureWork LLC cég vezetett be a piacra 1997-ben és amelynek ma is legnagyobb gyártója. A PLA-t ma már 28 gyártó gyártja összesen több mint 200 000 tonna mennyiségben, de részben a magasabb költségek miatt még nem igazi versenytársa az olajalapú polimereknek. Az eredeti eljárás szerint a PLA gyártás során a megújuló növényi anyagokból (cukrot tartalmazó, vagy cukorra alakítható nyersanyagból) biotechnológiai úton, fermentációval tejsavat állítanak elő, és azt polimerizálják. Az új eljárás zeolit katalizátort alkalmaz, amely meggyorsítja a reakciót, és a zeolit pórusméretének jó megválasztásával visszaszorítható a melléktermékek keletkezése, és mindez az előállítást olcsóbbá teszi.

Új technológiát dolgozott ki a wiltoni (Nagy-Britannia) Plaxica cég is, amelynek szabadalmaztatásában és elterjesztésében az amerikai Invistával működik együtt. A Plaxica cég eljárása alkalmas az ipari hulladékok, melléktermékek felhasználására is. Főleg a papír- és a cellulózgyártásnál keletkező hemicellulózokat hasznosítják. A PLA elterjedésének kulcskérdése az, hogy a kiindulási anyagként az ipar és a mezőgazdaság másként nem hasznosítható melléktermékeit hasznosítsák.

Forrás: *Chemical Fibers International* 2015. 3. szám
(mk)

Innovatív elastikus szilikon fonal

Az olasz *LeMur SpA* cég új – a piacokon levő poliuretán alapú elastánszálaktól (Lycra, Spandex stb.) eltérően szilikon alapú elastánfonalat fejlesztett ki *muriel*® néven. A szilikon alapú szál rugalmas tulajdonságai széles hőmérséklettartományban megmaradnak, ellenállnak a különböző sugárzásoknak (UV, röntgen- és gammasugárzás) és elektromos ellenállásuk a nyúlás függvényében változik. Jellemző a szilikon alapú fonalra, hogy nagy a súrlódása más felülettel szemben.

A fenti tulajdonságok alapján a szilikon alapú fonalak családja különböző speciális tulajdonságú és alkalmazású fonalat jelent:

- *muriel*®-med: biokompatibilis, orvosi célokra ajánlják sebvarró cérnaként;
- *muriel*®-ray: UV sugárzás- és vegyszerálló;
- *muriel*®-ts: -40 °C és +350 °C között használható fonal, tűz esetén nem ég, és nem bocsát ki mérgező gázokat;
- *muriel*®-sensor: deformáció érzékelésre képes az elektromos vezető képességváltozás alapján;
- *muriel*®-grip: nagy súrlódási tényezője folytán csúszásgátló felületek kialakítására használható olyan

ruházati termékekben, mint a zokni, vagy különböző sportruházati, vagy gyógyászati termékek;

- *muriet®food*: élelmiszerekkel érintkező termékek gyártásához.

A speciális szilikon alapú fonalakat a márkatulajdonos LeMur cég egyszer vagy kétszer körülfont, vagy légfűväsos eljárásokkal egyesített fonalakként is kínálja.

Forrás: *Man-Made Fiber Year Book 2015*

Techtextil Preview 2015

techtextil.messefrankfurt.com

(mk)

Az OEKO-TEX® Standard 100 új vizsgálati kritériumai és határértékei

A Nemzetközi OEKO-TEX® Szervezet nyilvánosságra hozta az OEKO-TEX® Standard 100 szerinti tanúsítások új vizsgálati kritériumait és határértékeit, amelyek 2016. április 1-jén lépnek hatályba. A változás a következő vizsgálati paramétereket érinti:

- perfluorozott vegyületek, szerves ónvegyületek, lágyítók/ftalátok, növényvédőszeresek, klórozott fenolok, klórozott benzolok és toluolok, mint rákkeltő anyagok,

- valamint az ezekhez kötődő színezékek, policiklikus szénhidrátok, policiklikus aromás szénhidrátok, alkil-fenolok és alkilfenoltoxilátok, mint lángmentesítő szerek;

- az OEKO-TEX® IV. termékcsoportjában újonnan felvett vizsgálati paraméter az UV-stabilizátorok jelenléte.

Részletek a www.oeko-tex.com/pruefkriterien-2016 internet címen olvashatók.

Szakkönyv a professzionális textiltisztításról

A Nemzetközi Textiltisztító Bizottság (Comité International L'Entretien du Textile, CINET) *The World of PTC* (A professzionális textiltisztítás világa) c. szakkönyv sorozatának nemrég megjelent IV. kötete egyebek között

a magyar „zöld mosodák-ról” is ír, és a Textilipari Műszaki és Tudományos Egyesület és az INNOVATEXT Zrt. mosodai szektornak szóló szolgáltatásait is ismerteti. Az *Innovációk és új szolgáltatások* témájával foglalkozó kötet számos érdekes és a textiltisztításban jól hasznosítható cikket tartalmaz az ipar újdonságairól, az új technológiákról, szolgáltatásokról, a funkcionális textiliák mosásáról és tisztításáról, a higiénia kérdéseiről, a tanúsításokról, piaci információkról stb.

A könyv az érdeklődő szakemberek számára az INNOVATEXT Zrt.-nél egy példányban rendelkezésre áll, abból cikkek szükség esetén kimásolhatók.

Egy tervezett Mars-expedíció elképzelt öltözékei

A Hohenstein Intézet korábban „Station-Wear” címmel pályázatot írt ki fiatal ruhatervezők számára arra nézve, hogy tervezzék meg egy 2030-ra tervezett Mars-expedíció űrállomáson viselt funkcionális öltözékeit. A pályázat eredményhirdetésére 2016. január 20-án került sor. Az alábbi ábrák az első két díjazott, *Linda Pfanzler* és *Julia Quentin* terveit mutatják be.

A pályázat a Hohenstein Intézet, a Schoeller Textil AG, a Charité és a DLR cégek közös „Spacetex” kutatási programjához kapcsolódott. A kutatási program keretében egyebek között a súlytalanság okozta ruháztárgy-ológiai jellemzőket, a test és a ruházt kölcsönhatását vizsgálják. Az eredmények alapján lehet kifejleszteni a majdani öltözék egyes darabjait.

Linda Pfanzler I. díjas terve

Julia Quentin II. díjas terve

STYL/KABO kiállítás Brnóban

Brno jól ismert vásárváros a magyar ipar számára. Egymást érik itt a különböző szakvásárok és ezek között a magyar divatipar számára különösen fontos a STYL/KABO kiállítás, a ruházati cikkek és a cipőipar bemutatkozója. Ebben az évben február 20–22. között, majd augusztus 27–29. között kerül sor erre az eseményre. Ez a divatszakma olyan találkozóhelye, ahol a kínálat és a kereslet koncentráltan egymásra találhat. Itt mutatkoznak be Csehország, Szlovákia, valamint több kelet- és

BVV

közép-európai ország kis- és nagykereskedői előtt a ruházati és a cipődivat legújabb trendjei. A februári STYL divatvásáron Magyarországról a Saxoo International Kft. és a Maglia 2000 Kft. mutatkozik be összesen 88 m² kiállítói területen. A rendezők várják magyar kiállítók jelentkezését az augusztusi STYL divatvásárra is, és remélik, minél több Magyarországról érkező látogatót is üdvözölhetnek ezeken az eseményeken.